

عنوان مقاله:

تحلیل رفتار بازدیدکنندگان در مواجهه با ایوان در بنای تاریخی (نمونه موردی: ایوان شاهنشین ارگ کریمخان زند شیراز)

محل انتشار:

دومین کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

علی اسدیپور - استادیار دانشگاه هنر شیراز، فارس، ایران

هاجر اسدیپور - کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشگاه یزد، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

پاسخ به مثابه خروجی فرآیند شناخت، رفتاری است که یک کاربر پس از تشخیص محیط پیرامونش از خود بروز می دهد. آثار تاریخی با هدف معرفی و آشنایی بازدیدکنندگان از تاریخ و هنر به کار رفته در آنها به روی مخاطبان باز بوده و در ارتقای صنعت گردشگری نیز بسیار با اهمیت هستند. لذا پرداختن به رفتار بازدیدکنندگان در فضا و شناسایی عوامل موثر در رفتار آنها می تواند در اصلاح برنامه های مرمتی و بهبود مسیرهای گردشگری در بنا مفید باشد. شناسایی قرارگاه های رفتاری نیز می تواند به خلق تجربه فضایی کامل تری از بنا با وجوه گوناگون و کمتر دیده شده آن منجر شود. ارگ کریمخان زند در شیراز از مهم ترین بناهای دیوانی در دوره زندیه است. این بنا دارای 3 ایوان بوده که ایوان غربی (شاهنشین) مهم ترین و بزرگ ترین ایوانی است که به طور مکرر جاذب بازدیدکننده ها است و در راستای محور طولی و اصلی بنا قرار دارد. پژوهش پیشرو با هدف شناسایی رفتار بازدیدکنندگان از فضای تاریخی و بویژه ایوان به عنوان جزئی مهم و کلیدی در بناهای تاریخی به مشاهده و ثبت رفتار آنها به منظور شناسایی رفتارهایی که افراد در هنگام مواجهه با ایوان از خود بروز می دهند، می پردازد و تاثیر کالبد ایوان و مداخلات صورت گرفته در آن بر رفتار بازدیدکنندگان را بررسی می نماید. راهبرد پژوهش ترکیبی شامل راهبرد کیفی و مورد پژوهی است. نوع پژوهش کاربردی بوده و داده های اولیه به روش پیمایش میدانی جمع آوری شده اند. در گام نخست مولفه های موثر بر رفتار انسان با تاکید بر محیط کالبدی و فضاهای داخلی شناسایی شدند. سپس به منظور ثبت رفتارهای استفاده کنندگان از ایوان غربی ارگ از تکنیک نقشه برداری رفتاری (تبدیل به نقشه کردن) در بازه زمانی ساعت 8 صبح تا 8 شب (12 ساعت) استفاده گردید. نتایج حاکی از آن است که فعالیت های انتخابی مانند ایستادن و نگاه کردن در امتداد محور اصلی، مرکز و لبه ایوان و فعالیت اجتماعی مانند صحبت کردن با دیگران نیز به ترتیب در طول محور اصلی ایوان و مجاور راهرو سمت راست آن و بعد از آنها رفتارهای انتخابی عکاسی کردن و نشستن به ترتیب بیشترین درصد از رفتارهای مشاهده شده بودند. لذا به منظور بهبود رفتارها بایستی مداخلات غیرضروری و محل تجربه مناسب ایوان توسط افراد، حذف گردد و با توجه بیشتر به مرمت ایوان در راستای ارتقاء تجربه بصری افراد از فضای آن گام برداشته شود. همچنین پوشش های گیاهی موجود در حیاط ارگ با توجه به گذشته تاریخی آن حفظ و تقویت گردد.

کلمات کلیدی:

ارگ کریمخان، ایوان، رفتار فضایی، قرارگاه رفتاری، رفتارهای ایستگاهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1021465>

